

Brief van Cremer aan Jan ten Brink van Oefening kweekt kennis

September 1876:

Ten Brink verhaalt dat hem in September 1876 de eer te beurt viel Cremer schriftelijk uit te noodigen tot het houden eener lezing in den volgenden winter in Oefening kweekt kennis waar hij jaarlijks las in eene stampvolle zaal.

En zijn antwoord - 't kenmerkt volkomen den welwillenden man — maar helaas tevens den in stilte lijdenden man.

“Toen ik de eerste regels van uw vriendelijk briefje gelezen had, toen dacht ik : bravo! Ik kan hem een genoeg doen. „Het Bestuur van Oefening wilde U zo gaarne” las ik verder en t gezicht (of wilt ge 't gelaat) betrok, In Oefening lezen. Dat is dus 't geen gij van mij verlangt. Elendiger kon 't niet treffen. Gij weet niet hoe ik 't vorige jaar heb moeten vechten om getrouw te blijven aan mijn vast genomen besluit, om in dat spreek-saisoen geene enkele maal (zoo min buiten als binnen den Haag voor 't publiek op te treden. Ja, kostte mij toen reeds heel wat moeite al die zeer uitlokkende aanzoeken van de hand te wijzen. Maar ik achtte het om vele redenen beter.... En nu!? 't muurvaste besluit van 't vorige jaar is nog niet genomen; maar toch dezelfde redenen bestaan ook nu. Reeds heb ik vroeger (1874) toegezegde spreekbeurten, op nieuw afgezegd en wie mij voorts weder uitnodigden kregen een vriendelijke dankzegging. Het spreken in Oefening is voor mij bijzonder vermoeiend.

Was ik nog als vroeger , ik weigerde zeker niet. Of ik dan finaal weiger. Neen! Indien ik dezen winter ergens lees, dan zal ik ook in Oefening optreden. Ik hoop, dat gij met dit antwoord voorloopig genoeg zult nemen Mèèr te zeggen kan ik waarachtig niet...." -